

Комунике Управног одбора Саавјета за имплементацију мира

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира састали су се 3. фебруара у Бриселу под предједавањем високог представника Падду Асхдоњн-а.

Главна тужитељица Међународног кривичног трибунала у Хагу Царла дел Понте поднијела је политичким директорима извјештај о статусу сарадње власти Босне и Херцеговине са Хашким трибуналом. Делегација Босне и Херцеговине коју је предводио премијер Аднан Терзић и у којој су се налазили и предсједник Републике Српске Драган Чавић је обавијестила о мјерама које је Република Српска предузела да убрза процес остваривања сарадње са Хашким трибуналом. Органи власти БиХ су извјестили о помацима који су постигнути од јесени 2004. године у погледу јачања потенцијала институција БиХ и бржег спровођења програма економских реформи, укључујући успоставу јединственог економског простора.

Сарада са Међународним кривичним трибуналом у Хагу

Управни одбор је подсјетио органе БиХ да неодговарајућа сарадња са Међународним кривичним трибуналом у овом тренутку представља најозбиљнију препреку која стоји на путу напредовања БиХ ка Европској унији и НАТО-у. Управни одбор је поздравио трансфер Саве Тодовића у Хаг од стране власти Републике Српске као први корак, али је и нагласио да ово мора означити почетак процеса потпуне сарадње са Међународним кривичним трибуналом у Хагу који ће без одлагања довести до даљих трансфера осталих оптуженика на слободи, укључујући Караџића и Младића. Незавршавање овог процеса би, између осталог, спријечило да БиХ оствари своју будућност у евроатлантским институцијама.

Политички директори су јасно ставили до знања да је пред властима Републике Српске сада кратак период у којем треба да покажу да у потпуности сарађују са Међународним кривичним трибуналом у Хагу. Политички директори су поновили да споразум из Дејтона и Париза остаје темељ мира у БиХ, укључујући и даље постојање ентитета. Савјет за имплементацију мира очекује да ће власти БиХ на свим нивоима у потпуности испоштовати овај споразум. Савјет је упозорио оне политичке лидере у БиХ и другдје који дају неодговорне изјаве о укидању Републике Српске и позвао их да се умјесто тога усресреде на имплементацију Споразума и на реформе неопходне за интеграцију у евроатлантске структуре.

Управни одбор је нагласио да власти БиХ такође треба да имају улогу у осигурању пуне сарадње са Хашким трибуналом и апеловао на премијера Терзића да хитно изнађе средства да се побољша сарадња на нивоу државе у хватању и пребацивању у Хаг бјегунаца, те замолио високог представника да пружи помоћ у овом процесу. То, међутим, не смије на било који начин умањити одговорност власти Републике Српске да у потпуности сарађују са Хашким трибуналом. На њима лежи највећа одговорност. Управни одбор је нагласио колико је значајно да власти БиХ сада предузму конкретне мјере у вези са замрзавањем имовине мреже лица која помажу лицима које је Хашки трибунал осумњичио за ратне злочине које је Европска унија усвојила у октобру 2004. године и којима се и БиХ придружила. Управни одбор је примио к знању потребу јачања регионалне сарадње по овом питању, као и став главне тужитељице да власти у Београду и Подгорици морају у потпуности сарађивати са Републиком Српском.

Реформа полиције, одбране и обавјештајног сектора

Постоје основне системске слабости уграђене у структуре за спровођење закона и сигурност у Босни и Херцеговини, посебно у Републици Српској. Оне се морају ријешити тако да ове структуре коначно помогну, а не спречавају ову земљу у испуњавању својих међународних обавеза.

У том смислу Управни одбор је поздравио напредак постигнут у реформи одбране и изразио своју подршку наредној фази како је то представио високи представник у децембру, чиме ће се убрзати пренос одговорности са ентитетских министарстава одбране на Министарство одбране БиХ. Одбор поздравља напредак који је Комисија за реформу одбране постигла консензусом до сада.

Управни одбор је поновио своје опредјељење да пружи сву неопходну помоћ босанскохерцеговачким органима власти како би се критеријуми НАТО-а за чланство у Партнерству за мир могли испунити већ у првој половини 2005. године.

Управни одбор је примио к знању чињеницу да су три начела које захтијева Европска комисија у реформи полицијских снага у потпуности испуњена у препорукама Комисије за реформу полиције које су садржане у извјештају предсједавајућег Мартенса. Напредак у реструктурирању полиције, конзистентан са три начела Европске комисије, је један од захтева на путу ка потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом. Спровођење ових препоручених реформи ће осигурати да грађани БиХ имају ефикасну полицију, полицију која ће брзо реаговати и која је финансијски одржива. Оне ће обезбиједити да искључива уставна надлежност за законске прописе и финансирање полиције буде на државном нивоу; да локална полиција дјелује у функционалним подручјима која су утврђена на основу техничких критерија, а да политичари неће бити укључени у полицијске операције, те да ће међународни партнери за спровођење закона имати ефикасне partnere са којима ће сарађивати у борби против прекограничног криминала. Цавјет за имплементацију мира понавља да се реформа полиције може постићи само концензусом. Савјет апелује на све босанскохерцеговачке политичаре да размотре предности полицијске реформе за грађане и да спроведу озбиљну расправу о препорукама садржаним у извјештају.

Одбор је такође са задовољством констатовао напредак постигнут у успостављању потпуно уједињене обавјештајно-безбједносне агенције на нивоу државе. Управни одбор је поздравио консолидацију реформе обавјештајног сектора и кораке предузете у правцу стварања “обавјештајне заједнице” унутар које се информације могу ефикасно размјењивати.

Државна управа у БиХ

Управни одбор је поздравио напредак који су босанскохерцеговачке институције постигле у доношењу кључних закона који представљају услов из Студије изводљивости Европске уније. Сада мора услједити њихово спровођење. Управни одбор је са одобравањем констатовао да је Парламентарна скупштина БиХ донијела законе о порезу на промет и акцизама, те законе којима се предвиђа увођење система јединствене стопе ПДВ-а на државном нивоу најкасније до јануара 2006. године, као и да је државни буџет усвојен у јануару, много раније него икад прије.

Управни одбор је поздравио чињеницу да је Савјет министара БиХ одржао сједницу 1. фебруара. Одбор је истакао централну улогу Савјета министара у спровођењу реформи које су потребне унутар процеса стабилизације и придруживања ЕУ и поздравио определијељеност Савјета министара програму реформи. Само босанскохерцеговачки органи власти могу спровести реформе које су неопходне да би будућност БиХ у Европи постала стварност. Управни одбор позива Савјет министара да настави овим темпом реформи и демонстрира своје руковођење босанскохерцеговачким институцијама.

Управни одбор је нагласио да Савјет министара сада мора обновити и убрзати темпо којим упућује законе на усвајање у парламент. Савјет министара мора дјеловати брзо ако желимо да БиХ ускоро испуни захтјеве из Студије изводљивости

Овим је наглашена хитна потреба за постизање бржег и садржајнијег напретка у спровођењу заједничког плана активности. То значајно умањује потенцијале Владе БиХ да свој рад обавља ефикасно и да спроведе читав дијапазон реформи које је преузела на себе. Управни одбор је апеловао на премијера Терзића да осигура да се ово питање ријеши прије наредног састанка Савјета за имплементацију мира у априлу. Од суштинске је важности да Комисија за државну имовину почне са радом што је прије могуће како би се питање смјештаја кључних државних институција могло ријешити.

Управни одбор је позвао државне и ентитетске органе власти да ријеше питање неодрживих трошкова органа власти – који сада троше преко 50 посто БНД. Распрострањена структура власти значи да грађани плаћају превише новца за премало услуга. Такав статус је фискално неодржив – уколико се ово питање не ријеши у првој половини 2005. године, већ крајем ове године властима може постати немогуће да испуне своје обавезе у смислу плата државних службеника.

Реформа економије

Први замјеник високог представника Доналд Хаус је обавијестио Управни одбор о развоју догађаја у сектору економије од прошле јесени. Рјешавање питања унутрашњег дуга, заједно са завршавањем активности на законској регулативи неопходној за увођење ПДВ-а представља огроман подстицај за пословно окружење. То треба посматрати у свјетлу других недавно усвојених законских прописа који ће

помоћи јачању климе у БиХ погодне за улагања, укључујући законе којима ће управљање јавним предузећима постати транспарентније, рачуноводство и ревизија бити усклађени са европским стандардима, процес регистровања предузећа поједноставити те омогућити брзо рјешавање привредних спорова. Усвајање ентитетских закона о стечају ће помоћи да се растерети процес приватизације – иако ово и даље остаје област у којој БиХ није успјела да значајно осигура свеобухватне економске привилегије због пропуста власти да ријеше системске блокаде у процесу приватизације.

Политички директори су изразили своју захвалност за изузетни допринос који је амбасадор Хаус дао процесу економских реформи у БиХ и изразили су добродошлицу амбасадору Ларру Бутлер-у, који ће у марту преузети дужност од амбасадора Хаус-а.

Брчко

Управни одбор је одобрио план имплементације који је представила Супервизор Брчког Сусан Јохнсон, а чији је циљ потпуно спровођење услова наведених у Коначној арбитражној одлуци до краја 2005. године, а она се нада да ће до тада бити у могућности да поднесе извјештај Арбитражном трибуналу, уз одобрење високог представника, да су тражени услови испуњени.

Многи од конкретних услова Одлуке су већ испуњени. То укључује повратак избјеглица, поврат имовине, реконструкцију инфраструктуре, одржавање избора и успостављање извршних и законодавних органа власти, независног судства и полиције, те мултиетничког школства.

Још се увијек ради на томе да се обезбиједи потпуно оживљавање привреде у Дистрикту, завршетак реформи и хармонизација законске регулативе чиме се укида међуентитетска линија разграничења унутар Дистрикта и осигурава да мултиетничке и демократске институције власти у Дистрикту функционишу ефикасно и стално, те да ентитетске институције као и институције БиХ у потпуности прихвате статус Дистрикта као независне административне јединице и тако испуне захтјеве Коначне арбитражне одлуке. Управни одбор је договорио ПИА/МИП и поново ће разматрати постигнути напредак у јуну. Управни одбор ће затражити мишљења међународног арбитра прије тог датума.

Столац

Савјет за имплементацију мира позива органе власти на свим нивоима у Босни и Херцеговини да дају свој допринос у јачању владавине права и Дејтонског мировног споразума, не само спровођењем одлука Комисије за заштиту националних споменика, која је основана према Анексу 8. Савјет за имплементацију мира је упознат са кашњењем у спровођењу одлуке Комисије у вези са уклањањем незаконито саграђених објеката у Стоцу и очекује да ће се та одлука спровести без одлагања на миран и коректан начин.

Посебно одјељење за организовани криминал

Шеф Посебног одјељења за организовани криминал Јохн МцНаир је извијестио Управни одбор о раду Посебног одјељења. Савјет за имплементацију мира је похвалио активности Посебног одјељења у борби против корупције на високом нивоу и организованог криминала у Босни и Херцеговини. Савјет за имплементацију мира је охрабрио све чланове да размотре друге могућности да се Посебном одјељењу помогне у његовим напорима.

Наредни састанак Управног одбора на нивоу политичких директора ће се одржати 7. априла у Бриселу.